

לעשות רצונך אלוקי חפצתי

בטחון שבועי

אור חדש על מתיקות דרך "ויגבה לבו בדרכי השם" במשנת נובהרדוק מהגה"צ רבי יהודה מאנרל שליט"א מעיה"ת לייקווד יצ"ו

שבועות תשפ"ו

ואתם רתהיו לי - ממלכת כהנים

הדבר הראשון שיהודי צריך לדעת בקבלת התורה, הוא "למדתי תורה ונתרוממתי" כמו שכתב רש"י (פסחים סח:): שהגמרא מביאה את דברי רב אלעזר, 'הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם (שחייבים לאכול סעודה, ואי אפשר ללמוד כל היום), ואחר כך הגמ' מספרת שרב יוסף אמר בשבועות לבני ביתו: תכינו לי עגל משולש לסעודה, כי 'אלמלא האי יומא, כמה יוסף איכא בשוקא', (אילולא יום זה, כמה יוסף י'ם יש בשוק, והיינו שלולא התורה"ק לא הייתי מיוחד. ועל זה כתב רש"י שעיקר החשיבות שרב יוסף הרגיש שצריך לשמוח ביום הזה, הוא הרוממות שזכינו לה על ידי מתן תורה ולימודה.

החכמה היא לראות רוממות במצב שלך ולפי הכוחות שלך, גם אם הם לא הכוחות המיוחדים בחברה, וכמו שהתבאר בגליון הקודם שכל אחד חייב להצמד לחלק המיוחד לו, ורק אז יצליח. גם אם אתה לא בכח להיות המתמיד הגדול בשיבה, או הלומד הגדול, תבין שאתה מתרומם על ידי התורה שאתה כן לומד [גם אם זה רק בבא קמא עם שולחן ערוך וסמ"ע, וכמו הסיפור שהוזכר שם]. העיקר זה לא מה אחרים מצליחים ומה נחשב אצל אחרים אלא מה אתה עושה לפי התפקיד המיוחד לך.

חשיבות - לדאוג לאחרים

על הפסוק ממלכת כהנים, רש"י מפרש כהנים - שרים. במגילת רות מצאנו: וילך איש, ושם האיש, ושם אשתו, ושם שני בניו, אפרתים מבית לחם יהודה. ופרש"י חשובים, ראה חשיבותו שהרי השיא עגלון מלך מואב את בתו למחלון. ועי' בפי' הספורנו על מגילת רות, וז"ל: אנשי השם

הכל תלוי בך

הכל תלוי בך! אתה יכול לחשוב תמיד שהיה עדיף כך או אחרת, ולהיות מדוכא וכועס כל ימך ח"ו, או ללמוד מוסר ולהחזיר בלבך שבאמת הכל לטובה באופן המושלם ביותר, ולדעת שטוב ד' לכל, ושהשם ית' הוא חסיד בכל מעשיו! ואז לחיות חיים של סבלנות ושמחה. אף אם ח"ו יש קשיים - ואדרבה, בזכות שמחתך ובטחונך תצא מכל הקשיים. כתוב בספר מגיד מישרים (דברי המגיד למרן הבית יוסף - בהקדמת הספר, שבח הרב): הקב"ה וכל המתיבתא שלו שלחו אותי להודיע לך, כדי שתראה דרגתך הגבוהה, ועי"ז לא תבא לידי חטא אפילו בהרהור. כי אם יבוא אליך יצרך, תגער בו ותאמר: האם איש כמוני העתיד לכל המעלות האלה יחטא בהרהור?!?! - האיר עי"ז חכם א' שכאן רואים שבשמים פסקו שגדלות האדם זהו הדרך!!

סיפורי בטחון שבועי

יהודי ממנצ'סטר מספר: שנה וחצי התעסקתי עם קבלן בנייה ששיפץ לי את הבית. כל שבוע הייתי צריך להביא לו סכום נכבד של מזומנים. הרבה פעמים הייתי חייב להשיג את הכסף ע"י הלוואות וכו'. שלושה פעמים במשך תקופה לא פשוטה זו, פשוט לא היתה לי שום אפשרות להשיג כספים. הסייעתא דשמיא שליוותה אותי להשיג את הכסף היתה מופלאה, אבל 3 הפעמים האלה הרגשתי תקוע. אבל הנס הגדול היה, שבדיוק בכל 3 הפעמים האלה הקבלן אמר לי שהוא לא זקוק לכסף!!!

בזה בעיקר לא מה יגידו בחוץ אלא יגדל שמך בתוך עצמך! רק אחרי שאדם מרגיש את גדלותו בתוך עצמו, הוא יכול לזכות גם להיות גדול כלפי אחרים. זה צריך להיות השאיפה של כל יהודי - להיות ממלכת כהנים, שרים ואפרתים. בועז אמר לרות 'היטבת חסדך האחרון מן הראשון', ועיי"ש בפי' הרלב"ג שהחסד הראשון היה שלא חיפשה את הצעירים, החשובים והשלימים, אלא דבקה בבוועז ונעמי. נראה לומר שהחשיבות הפנימית שרות ראתה אצל נעמי נתנה בה הכח ללכת אחריה ואחרי בועז. יתכן גם, שבזה שגו מחלון וכליון; הם גדלו בבית של 'אפרתים', אבל הם הכירו בחשיבות חיצונית, ולכן היו מוכנים להתחתן עם בנות מלכי הגוים. רות, לעומתם, הכירה בגדלות וחשיבות האמיתית והפנימית, ונמשכה לבועז.

השם משמואל מביא שהקליפה הטמאה של מואב היה ענין הגבהות וההתנשאות, ודוד המלך היה צריך דווקא לצאת משם, ולכוון את ההתנשאות לקדושה, להתנשא ולהשתרר לשם שמים. שמואל אמר לשאול המלך: אם קטון אתה בעיניך, ראש לשבטי ישראל אתה. ראש הישיבה רבי אהרן קוטלר זצ"ל היה אומר "האדם יגדל לפי מה שהוא חושב שהוא יהיה!!", הכל תלוי בחשיבות שאתה נותן לעצמך!! מתן תורה גם היה על הר, כדי לרמוז לנו שזה מחייב התרוממות. [הרסיני הוא הר לא גבוה, ויש לומר שזה מרמז לא לשאוף למידי גבוה - תפסת מרובה לא תפסת.

היו מביאים מזון וכסות לרוצחים כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו, מפרשת שאם יתפללו, תפילתם יכולה לגרום נזק לכה"ג, [ולאיכא דאמרי, גם אם לא יתפללו יכולים למות אא"כ יתפללו שלא ימותו!] כי הוא היה צריך להתפלל על דורו שלא יהיו מקרים של רציחה בשוגג כאלה! זוהי החשיבות האמיתית, וזה היה חסר לאליםמלך ומשפחתו. אל תאמר "אני רק יהודי פשוט"! שאיפת כל יהודי - ממלכת כהנים ואפרתים

אם התורה אומרת, כהקדמה למתן תורה, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים - שרים, הייתי רוצה להציע, שכל יהודי חייב לשאוף להיות עם החשיבות הנ"ל. כשיהודי חושב "אני רק יהודי פשוט", הוא לא מונע רק את האחריות שלו על הכלל, אלא הוא הורס את ההצלחה שלו עצמו! היה לי חבר בישיבת רבנו חיים ברלין, ושם היה א' הרבנים רבי יהושע פישמן זצ"ל. הוא המליץ לחבר הזה, שכדאי לו להתחבר עם פלוני, בחור חשוב בישיבה. אם הבחור היה מקבל את דבריו, הוא היה מצליח הרבה יותר כל ימיו. הוא היה גומר עם כל מיני הרגשות שליליות שהיו עוצרים אותו בדרך עלייתו. לצערי הבחור לא מספיק העריך את עצמו, ופחד לעבוד על קשר עם הבחור החשוב. כמה חייבים להזהר מעונה פסולה שהורס כל חלקה טובה בחיי היהודי! יש אדמו"ר חכם שאומר לחסידים שלו שיחשיבו כל אחד מהם את עצמו 'אדם חשוב'.

בסוף המגילה אנו רואים שהזקנים בירכו את בועז: ועשה חיל באפרתה, וקרא שם בבית לחם. רש"י מסביר 'וקרא שם' היינו יגדל שמך! והענין

עיקר קבלת התורה

לרקוד על מעלותיהם ורצונותיהם, הם נכנסים לייאוש ומפסיקים את כל ההתעלות שלהם! אלה שלומדים מוסר ומאמינים בדברי חז"ל יש להם הערכה לרצונותיהם!

רוב האנשים אינם חושבים כך, ולכן אנו חייבים להזהר לא להיות מושפעים מדיעותיהם! אנשים מכבדים רק הצלחות. מזמור שיר חנוכת הבית לדוד. הרי דוד לא חנק את ביהמ"ק. אבל כיון שרצה, הקב"ה קורא את הביהמ"ק על שמו. כמה שאתה שמח בחלקך בתורה ומצוות שלך, אתה יותר בדרך הישר! וכמה שבתוך סתר לבך אתה עצוב ומתלונן על רוע מזלך או על כשלונותיך, אתה רחוק מדרך התורה!

בחג השבועות הזה, תשמח על כל רצון קטן, וכל המשאלות השקטות ביותר לתקן את עצמך, יהיו בעיניך קבלת התורה קטנה, כיון שזה בינתיים מה שאתה יכול לעשות. והזכות של זה שאתה מחשיב את העבודת השם הקטנה שלך, יעזור לך להתעלות יותר ויותר בסייעתא דשמיא. ואל תשכח גם לשמוח על זה שאתה שומר תורה ומצוות, ותשיר בכל לבך ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת!

השמחה בשבועות היא עדיין לא על קיום התורה, אלא על קבלתה. עצם הרצון והקבלה לקיים את התורה אין לתאר ערכה! בקרבן פסח כתוב וילכו ויעשו, ופרש"י שכיון שקבלו עליהם לעשות, נחשב הדבר שכבר עשו. יש כל כך הרבה צער ועגמת נפש מיותרים אצל אנשים, משום שאין לנו מספיק הערכה על הרצון להתעלות, או ההחלטה לעשות כן.

במדרש רות רבה (פ' ג') על הפסוק ותלכנה שתיהם, "כיון שנתנה דעתה להתגייר, השווה הכתוב לנעמי!" ע"י ההחלטה לבד להתגייר היא כבר שווה לאחת הנשים הגדולות ביותר בכל התנ"ך! אם אתה רק רוצה להדמות לנובהרדוק או למרדכי הצדיק או לאברהם אבינו, אז אתה משתייך למדרגות הרבה מעל המדרגה שלך! יתכן מאוד שלא תצליח להגיע לדרגות האלה שאתה רוצה, אבל דע לך שאם קבלת על עצמך ללמוד מוסר ע"ז ואתה רוצה להגיע לזה, אז התוה"ק משווה אותך להם! אנשים אינם מכבדים כלל את הרצונות שלהם, ובמקום להיות מאושרים ושמחים עם המתנות האלה, הם מבזבזים את חייהם עם מחשבות של ייאוש ותוהו ועצבות! הם גם מאבדים את הערך העצמי שלהם בעיניהם, שהוא כ"כ חשוב למי שרוצה לגדול. במקום

שמחת חג השבועות - זמן מרתן תורתינו

להשגתינו - שבו נוכל להראות להשי"ת כמה אנו מאושרים מזה

שמחת חג השבועות

אנחנו מצפים ומחכים - ליום הנפלא והמרומם הרבה מעבר

בטחון ושמחת קבלת התורה

לחיות לגמור בטוב את חיי!

ראה מה שהתורה הקדושה עושה לאדם שכ"כ התרחק ממנה! המאור שבה מחזירה למוטב! ובאמת היום, העצה היחידה להחזיר יהודים בתשובה זה רק ללמוד אתם תורה הקדושה. (במיוחד גמרא, כידוע). אני מכיר עוד כאלה יהודים מסכנים שעזבו את יהדותם והדבר היחיד שיש להם בחייהם, זה להכנס לבית הכנסת ולבכות על הזכרונות המתוקים של ילדות - עם תורה ואידישקייט, שכ"כ חסרים להם ורודפים אותם כל ימיהם. אין לנו מושג כמה צער יש בחיים בלי תורה. תחשוב רק אילו היה מצב שאין אזהרה על לשון הרע! כמה זה מאמלל ומכנים צער לחיים!! עם התורה"ק זה עולם אחר לגמרי!! אנחנו מודים להשם שנתן לנו את תורתנו הקדושה!

בשבועות, כל מי שזוכה להיות יהודי החרד לדבר ד', ובפרט אם זוכה גם לחיות בקהילה של שומרי תורה ומצוות, צריך לרקוד ולרקוד, ולשיר בכל לבו 'ברוך אלקינו שבראנו לכבודו והבדלינו מן התועים ונתן לנו תורת אמת'. שמעתי שראש ישיבת קמניץ בעל הברכת שמואל זצ"ל היה אומר - 'כשאני אומר שלא עשני גוי אני לא מתכוין רק לגוי - שואב המים הפשוט, אלא לסטודנט המלומד!' ובאמת בשואה העולם ראה כמה המלומדים והרופאים נהפכו לאכזרים הגדולים ביותר!

כמה שיותר נהיה תורה'דיג, כך נהיה יותר שמחים ומאושרים (אמנם לא רק כדי לשמוח אנו שומרים את התורה"ק, אלא שיצאנו ממצרים -

אנוכי ד' אלקיך - בלשון יחיד

לשון יחיד נותן הרגשה שהתורה ניתנה רק לך! כל אחד ואחד חייב לומר בשבילי נברא העולם (משנה סנהדרין לז.). כיצד אפשר להרגיש כן כשיש מליוני אנשים שיש להם כוחות מיוחדים שאין לך? התשובה היא, שיש לך משהו מיוחד שאין להם!! אבל כדי להכיר בזה ולקיים חיוב זה, אתה צריך לעבוד ע"ז כל ימך! אדם לעמל יולד! כל אחד בכוחו להיות יחיד בדורו, בענין מסוים, אבל רק מי שעובד על זה, לומר 'בשבילי נברא העולם', מגיע להכרה בכוחותיו המיוחדים, ולהוציאם לפועל. מי שאינו מאמין באמת שכל העולם הוא בשבילו, באמת אינו בשבילו! יש הרבה דרכים להסתכל על כל ענין. ואתה צריך לעבוד קשה ללמוד ההסתכלות הנכונה על מצבך, ולהאמין בכוחותיך ובמעלותיך לפי מצבך האישי.

כמה שתהיה בספיקות אם זה נכון, ותחשוד בעצמך שאינך מוצלח או שאינך מצליח, תגיע ח"ו פחות ל'בשבילי נברא העולם'. אבל כמה שתעבוד יותר על שמחה בחלקך, ותשגן לעצמך בפה מלא כסדר פעם אחר פעם "אני אוהב את החלק המיוחד והייחודי שלי, יותר מכל חלק אחר!" תאמר את זה שוב ושוב עד שתזכה להיות אדם מיוחד שאכן, כל העולם נברא בשבילו!!

שנתן לנו את תורתנו. כמה שתחגוג את חג השבועות יותר בשמחה, כך תגרום נחת רוח יותר לפני השי"ת. והשי"ת ישלם לך עם המון הטבה ושכר ע"ז שאתה מראה לו כמה אתה מעריך את תורתו הקדושה.

אין לנו השגה באפס קצה רוממות התורה"ק. ועי' משלי ח' פסוקים כ"ב וכ"ו: ד' קנני ראשית דרכו וכו' ואהיה אצלו אמון, ואהיה שעשועים יום משחקת לפניו בכל עת. כביכול הקב"ה משתעשע עם חכמת וקדושת התורה"ק. אין דבר יפה ויקר כתורתנו ובפרט כשזוכים להתחבר וללמוד אותה. כל חפציך לא ישוו בה, ותלמוד תורה כנגד כולם.

חז"ל אמרו לנו חש בראשו ובכל גופו יעסוק בתורה (עירובין נד.) אני מכיר מלמדים, שאחרי עבודת המלמדות הקשה, הם מוצאים מנוחה לעצמם בדף גמרא! זה מוריד מתח ולחץ נפשי, ואפילו מוריד לחץ דם גבוה! אברך, מתמיד גדול בישיבת לייקווד, היה צריך שידוכים לילדיו, ושאל את המשגיח רבי מתתיהו סלומון זצ"ל אם לנסוע לא"י להתפלל במקומות הקדושים. התשובה היתה, שכיון שנסיעה כזאת הרי יבטל אותו הרבה מסדרי לימודיו החזקים, "כל הברכות שבעולם כלולים ומונחים בדף גמרא!"

אפילו הרחוקים מהתורה"ק מכירים בזה. בתקופה שלפני מלחמת העולם הראשונה, היו הרבה תנועות שמשכו יהודים מדרך התורה (ושעליהם אנו אומרים והאלילים כרות יכרתון). כגון קומוניסטים, ציוניסטים, אידישיסטים. הרבה מאלה נמשכו מאירופה לאמריקה. "דער גולדענע מדינה" - ארץ הזהב. לצערינו, המונים עזבו בדרך זו לגמרי את התורה"ק ואידישקייט בכלל, ומצאו לעצמם דרכים אחרים ליהנות מחייהם רח"ל. הם חשבו שיכולים לסמוך על הכשרונות הברוכים שלהם (שגם אותם קיבלו רק מהשי"ת!) להמציא לעצמם דרך חיים חדשה. גם זה, הוא צורה של עבודה זרה - לסמוך על השכל שלך ולעזוב את השי"ת ח"ו.

בשנת תרע"ה היה יהודי, שהתחיל בהצלחה רבה בלימודיו באחת הישיבות הקדושות, אבל כמו כ"כ הרבה אחרים, עזב רח"ל את דרך התורה, והמשיך לאמריקה. שם התחתן עם אשה ופתח עסק עם אחיה, והיה מרוצה מאוד מעצמו. כשפרצה שריפה בחנות שלהם, קמו עדי שקר ממשפחת אשתו, להעיד שהוא שרף את החנות כדי לתבוע את הביטוח. הוא ישב בבית הסוהר שנתיים ותשע חדשים על לא עוול בכפיו. אח"כ הא הבין שאשתו היתה מעורבת בכל הענין וגרמה להפיל אותו. הוא גירש אותה ורצה למות מרוב צער ותסכול.

לאחר תקופה, הוא חזר לעבוד אבל הצהיר "שום צלצול של מטבעות כסף או זהב לא יוכלו להשכיח את צערי!". עברו 4 שנים לאחר שיצא מבית הסוהר ואז מצא שהדבר היחיד שמשקט את רוחו הוא הדף גמרא! לחבריו החילוניים הוא אמר: בודאי אתה חושבים שאני משוגע, אבל ה'תלמוד' מרים אותי מעל כל הגשמיים של העוה"ז ומשכיח ממני את כל מה שעשיתי לי. כשאני שקוע בלימוד, אני שוכח את בדידותי ואת צערי והחדר שלי נהפך לארמון שבו אני מלך! אני באמצע שנות השלושים של חיי ואני חושב לחזור לעירי באירופא, ולקבור את עצמי בגמרא בפניה השקטה של הבית הכנסת הישן, וכך

בטחון בדרך נובהרדוק

צבאות ד' - חיילים שאין להם שום דיעה עצמית. אנחנו הולכים אחרי ד' בבטחון שלם!!

שבועות - נעשה ונשמע

ויצא עם "חייליו" לתחנת הרכבת. [את הסיפור הזה שמעתי לפני עשרות שנים מא' מתלמידיו, ואינני זוכר אם לא טעם כלום, או שלקח חתיכה קטנה של עוגה ויצא מיד]. הוא היה איש הרוח ואש התורה והמוסר בער בלבו תמיד. עי"ז הוא היה צעיר ומלא מעש, במשך כל חייו. שמחת החיים וטוב לבו, היו בלי שיעור. אפילו גויים אהבו אותו. מדותיו היו נקיות כ"כ, ולכן על אף גדלותו וגאונותו בתורה"ק, הוא לא הרגיש א"ע מיוחד. בטחון בד' היה עז, כידוע, והוא אף פעם לא דאג. ואם פעם יצא לו דאגה, הוא הוכיח א"ע, "הרי זה כ"כ טפשי לדאוג! וזה גם חטא! השי"ת בעה"ב יחידי!" הוא היה בפעולה כל ימיו. הוא בנה 30 ישיבות! שום דבר לא עמד בדרכו לא מזג אויר ולא אנשים מכובדים, שמהם ביקש תרומות לישיבות!

נחזור לסיפור. תחנת הרכבת היה סגור באמצע המלחמה, אבל זה לא הפריע לו. הוא לא עבד עם טבע. ואכן, אחרי כמה דק' הגיע רכבת מלאה בחיילים רוסים שהיו בדרך למלחמה, עם הרובים שלהם ושנאת ישראל שלהם! הוא חיזק את התלמידים שפחדו, בבטחון. שאלו אותו - "איך נעלה, הם לא פותחים את הדלתות?"! "אל תהיו בטלנים!! יש כאן חלון גדול פתוח!! אני מרים אתכם, אחד באחד, ומכניס אתכם". הם נכנסו בגאווה אנחנו הולכים לבנות להשי"ת, והחיילים הריקים והרשעים אינם שוים מאומה, וכן אף בקשו מהם לזוז לעשות מקום! רק הסבא עצמו נשאר בחוץ, אבל גם זה לא מנע ממנו להמשיך. הוא נשכב על הברזלים שבין שתי קרונות, והחזיק חזק בברזל! זה היה נסיעה של 12 שעות בכפור הרוסי במשך כל הלילה! התלמידים הסתכלו עליו מחלון הקרון בפחד, אבל הוא רק צחק על המצב! תמיד מלא בבטחון שהשם עוזר!

כשהרכבת הגיע לעיר שרצו להקים שם את הישיבה, רבי יוזל זצ"ל קפץ ממקומו והתחיל ללכת עם התלמידים. התלמידים ראו על השלג הרבה דם, עד שהבינו שכשהוריד את ידיו מהברזלים הקפואים - העור שלו נדבק לברזל! ונקלף!! הוא אפילו לא הרגיש, וכשבקשו שילך לקבל רטייה לידיו, הוא רק אמר "נשכח מהידים ונתחיל עם הישיבה!" נעשה ונשמע! לא שואלים אם אפשר לעשות, אלא אם צריך לעשות!!

בנובהרדוק השנה היתה מחולקת לתקופות. בתקופה שלפני שבועות היתה העבודה בעיקר על נעשה ונשמע. בגמ' בשבת (פ"ז). אמר ההוא צדוקי לרבא עמא פזיזא דקדמיתו פומיכו לאודניכו, ורבא הסביר לו - תומת ישרים תנחם. והענין בזה, שעל ידי התמימות אפשר גם להיות "פזיז" - לא במובן הלא טוב של פזיזות - אלא לדעת שמה שיודעים שצריך לעשות, עושים בלי חשבון - האם אני מסוגל לעשות, האם יש לי את האומץ רוח או לא - אלא פשוט נעשה - עוד לפני הנשמע - ההבחנה אם יש כח או לא. יהודי יכול לקפוץ לתוך רצון השם!! בנובהרדוק זה היה הכח תמיד. בנו את הישיבות בלי כסף - רק בתמימות.

מי גילה רז זה לבני, עיקר הרז - מוכנים לעשות

הגמ' מביאה פסוק על מלאכי השרת גבורי כח עושי דברו והדר לשמוע בקול דברו. ופרש"י עושי דברו לשמוע מוכנים לעשות קודם שישמעו, ולא כדרך שאר עבדים ששומעים תחילה את הדבר לידע אם יכולים לקבל עליהם אם לאו עכ"ל הטהור, והיינו שמוכנים בזריזות מיד לעשות כל מצוה שמגיע אלינו. וכמו שפרש"י שם בעמוד ב' וז"ל "התהלכנו עימו בתום לב כדרך העושים מאהבה. וסמכנו עליו שלא יטעינו בדבר שלא נוכל לעמוד בו עכ"ל הזהב. ואם אתה יודע שהקב"ה רוצה שתעשה משהו איך צריך לדאוג שלא תוכל לעמוד בו, מי שצויה על המצוה הוא יתן את הכוחות לעשותו! ידוע שבנובהרדוק זה בלט מאוד - לא היו שואלים אף פעם אם אפשר לעשות, אלא רק אם צריך לעשות! הם ידעו וחיו, שמה שצריך אפשר ואפשר! דוגמא מנובהרדוק לנעשה ונשמע:

רבי יוסף יוזל הורביץ הסבא מנובהרדוק זצ"ל אמר שיחת מוסר ביוה"כ לפני נעילה, בתקופת מלחמת העולם הראשונה. [האלטער היה דרשן נפלא מאוד: הוא היה מדבר בד"כ בחדר חשוך, מתחיל לדבר בשקט, ובמשך השיחה, היה מגביר קולו ועם זה מגביר את הרגש של השומעים. הוא היה יכול להביא את כולם לצחוק עד שכאב, או גם לבכות בדמעות שלישי! איך שיהיה, הוא היה משנה את השומעים לכל החיים!]

סוף השיחה הנ"ל היתה, קבלה. הקבלה הייתה לבנות הרבה ישיבות חדשות במשך השנה הבעל"ט. מיד אחרי מעריב לבש את המעיל

מוסר מועיל מאוד

לקראת מתן תורה לשנן כמה שיותר: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש!!" ואת המילים הקדושות: "כל אשר דבר השם נעשה ונשמע!!" ועי"ז נזכה גם אנו להיות שייכים למתן תורה ולרוי שמלאכי השרת משתמשים בו, בחג השבועות הבעל"ט!

קו 'עמודיה שבעה'
0733-587-587

שיעורים ע"פ דרכו של הרה"ג ר' אברהם גניחובסקי זצ"ל
בנהגת הבית, בספר 'עמודיה שבעה',
ברוך העלון

שמעו ותחי נפשכם

לשמיעת שיעורי
הרה"צ יהודה מנדל שליט"א
בקו 'השגחה פרטית'
02-3011300
או בקו הישיר: 02-3011906

להארות והערות:

050-4154557
לקבלת הגליון במייל
X7100100@
GMAIL.COM

נהנית מהגליון?

לתרומות:

בירושלים: 0504199693
בית שמש: (הר"ר יצחק לב ארי הי"ו) 0504121613
בני ברק וקרי"ס: 0504154557
לאמריקה: +13478604298